

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

2. Toto rozhodnutí bylo ovšem zrušeno rozsudkem zdejšího soudu ze dne 25. 1. 2021, č. j. 16 Az 51/2020 - 50, a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Kasační stížnost žalovaného byla posléze Nejvyšším správním soudem odmítnuta pro nepřijatelnost (usnesení ze dne 24. 6. 2021, č. j. 7 Azs 51/2021 - 24). Soudy žalovanému vytýkaly, že se dostatečně nevypořádal s tvrzením žalobce, že trestní řízení v zemi původu je vykonstruované, a to nezávisle na probíhajícím extradičním řízení o žádosti generální prokuratury Ukrajiny o vydání žalobce k trestnímu stíhání.
3. Již dříve přitom zdejší soud rozhodl, že vydání žalobce k trestnímu stíhání na Ukrajinu je ve smyslu § 95 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních přípustné (usnesení ze dne 4. 6. 2020, sp. zn. Nt 420/2019). Tento závěr pak v usnesení ze dne 9. 7. 2020, sp. zn. 14 To 68/2020, potvrdil i Vrchní soud. Žalobce byl ode dne 30. 9. 2019 držen v předběžné vazbě.
4. Vzhledem k tomu, že žalovaný poté, co mu byla věc vrácena, o jeho žádosti nerozhodl, podal žalobce dne 16. 12. 2021 ke zdejšímu soudu nečinnostní žalobu. V ní namítal, že po právní moci usnesení Nejvyššího správního soudu měl žalovaný postupovat dle § 27 odst. 7 zákona o azylu a čl. 31 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „**procedurální směrnice**“) a v důsledku rozhodnutí trestních soudů o přípustnosti vydání žalobce na Ukrajinu o jeho žádosti znovu rozhodnout do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení, jež nastala dne 28. 6. 2021. Rozhodnutí měl proto vydat nejpozději do 27. 8. 2021. Žalovaný však žádné rozhodnutí nevydal, protože je od 27. 8. 2021 nečinný. Žalovaný přitom dle žalobce ve věci nerozhodl ani přesto, že žalobce vyvíjel v azylovém řízení značnou procesní aktivitu – dvakrát (dne 28. 7. 2021 a 4. 10. 2021) se obrátil na žalovaného a předložil mu další podklady ke své žádosti; ve druhém dopise též požádal o sdělení stavu řízení, na nějž správní orgán nijak nereagoval. Dále žalobce zdůraznil, že 4. 10. 2021 se obrátil rovněž na nadřízený orgán (ministra vnitra) s žádostí o učinění opatření proti nečinnosti. Na tuto žádost ovšem žalobce neobdržel žádnou odpověď.
5. Nečinnost žalovaného má podle žalobce zásadní dopady do jeho práv, jelikož takové průtahy mají za následek další omezování osobní svobody žalobce, jenž v době podání žaloby stále pobýval v předběžné vazbě (řízení o mezinárodní ochraně bylo překážkou jeho vydání). Žalobce navrhl, aby soud uložil žalovanému rozhodnout ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu, a to ve lhůtě 30 dnů.

II. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

/a další podání stran/

6. Žalovaný ve vyjádření k zaslané žalobě označil žalobu za neopodstatněnou, jelikož není nečinný. V řízení nemohlo být dosud vydáno rozhodnutí, neboť stále probíhá proces shromažďování aktuálních podkladů pro rozhodnutí. Dále žalovaný upozornil na to, že podnět (žádost) k opatření proti nečinnosti ze dne 4. 10. 2021 byl podán zástupcem žalobce (Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.; dále též „OPU“) nad rámec rozsahu plné moci ze dne 20. 11. 2020.
7. V replice na toto vyjádření žalobce uvedl, že argument neukončeným procesem shromažďování podkladů nemůže obstát. Lhůta pro vydání rozhodnutí je stanovena zákonem a je na žalovaném, aby svou činnost zorganizoval tak, aby byl schopen lhůty plnit. Omluvou žalovanému nemůže být ani skutečnost, že na Ukrajině probíhá válka, jež

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

započala ruskou invazí dne 24. 2. 2022. Tím spíše jsou bez pochybností splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany (přínejmenším ve formě doplňkové ochrany).

8. K tvrzení o nedostatku zmocnění k podání podnětu ze dne 4. 10. 2021 žalobce v replice připustil, že zmocnění ze dne 20. 11. 2020 se vztahovalo na soudní řízení o žalobě, resp. kasační stížnosti. Pokud se ale žalovaný domníval, že OPU není oprávněna žalobce zastupovat, měl ji o tom informovat a vyzvat ji k doložení plné moci a nikoli její podání zcela ignorovat (na žalovaného se přitom OPU obracela opakovaně). Tento nedostatek byl navíc již zhojen, neboť žalobce soudu i žalovanému doručil novou plnou moc pro zastupování OPU i v řízení o mezinárodní ochraně, vč. všech řízení s tím souvisejících.
9. Žalobce dále poukázal na nedávný rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 3. 2. 2022, ve věci *Komissarov proti České republice* (stížnost č. 20611/17), jenž posuzoval přiměřenost délky zadržení, resp. vazby v návaznosti na nedodržení pevně stanovené lhůty v řízení o mezinárodní ochraně.
10. Soud žalovaného ještě přípisem ze dne 8. 4. 2022 vyzval ke sdělení aktuálního stavu věci. Žalovaný ve vyjádření ze dne 19. 4. 2022 zopakoval, že není nečinný a poukázal na to, že v důsledku ruské invaze došlo k razantní změně situace na Ukrajině. Je proto nezbytné další doplnění aktuálních informací. Žalovaný rovněž uvedl, že dne 23. 2. 2022 žalobce předvolal, aby se dne 3. 3. 2022 dostavil k pohovoru na pracovišti PŠ Praha Ruzyně, k němuž se žalobce nedostavil. Žalovaný též ve vyrozumění o prodloužení lhůty ze dne 10. 3. 2022 žalobce upozornil, že jde o věcně a právně složitý případ, neumožňující vydání rozhodnutí ve standardní době. Je totiž nutné provést doplňující pohovor, přičemž jinak byly podklady pro rozhodnutí shromážděny.
11. Předmětné vyjádření soud ještě přeposlal na vědomí žalobci a vyzval jej ke sdělení aktuálního stavu řízení. V podání ze dne 9. 5. 2022 žalobce úvodem zdůraznil, že do uvedeného dne žalovaný ve věci nevydal rozhodnutí a je již osm měsíců nečinný. Takové zdržení není možné akceptovat ani s ohledem na aktuální situaci na Ukrajině, nehledě na to, že válečný konflikt tam nevypukl včera, ale 24. 2. 2022, tedy již před více dvěma měsíci. I z tohoto důvodu měl žalovaný dle názoru žalobce dostatek času zajistit si aktuální podklady z relevantních zdrojů. Žalobcův případ je možná komplikovaný z hlediska možnosti udělení azylu, nikoliv však z hlediska možnosti udělení doplňkové ochrany (s ohledem na probíhající válku). Žalobce konečně uvedl, že tvrzení žalovaného o tom, že se žalobce dne 3. 3. 2022 nedostavil k pohovoru, je mylné. K pohovoru se totiž v 9:00 hod. dostavil, ale pracovník žalovaného jej informoval, že s ohledem na aktuální situaci na Ukrajině nebude pohovor proveden a že bude písemně informován o dalších úkonech. Dále byl požádán o odevzdání svého cestovního dokladu, o čemž byl sepsán protokol o převzetí cestovního dokladu z téhož dne, jehož kopii žalobce soudu předložil.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

12. Vzhledem k tomu, že soud považuje všechny podmínky řízení za splněné, projednal předmětnou žalobu jako žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného podle části třetí druhého dílu hlavy druhé soudního řádu správního. Zdůrazňuje přitom, že má za splněnou i podmínku bezvysledného vyčerpání prostředků ochrany ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s.
13. Předně, OPU jménem žalobce podala podnět (žádost) k provedení opatření k nečinnosti již dne 4. 10. 2021. Jakkoli lze mít silné pochyby o rozsahu jejího zmocnění pro řízení o mezinárodní ochraně (původní plná moc z 20. 11. 2020 se skutečně vztahovala jen na řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

před správními soudy), nemůže být pochyb o tom, že k podání došlo a správní orgány k němu měly přihlížet a reagovat na něj. Vzhledem k existenci dřívější plné moci pro účely soudního řízení a skutečnosti, že OPU ve věci za žalobce činila i další podání, mohl žalovaný předpokládat, že OPU žalobce skutečně zastupuje – přinejmenším měl žalovaný v případě, pokud zmocnění OPU k zastupování žalobce považoval za nedostatečné, tuto jako podatele vyzvat k odstranění vad podání (doložení řádné plné moci). Pokud tak neučinil (resp. tak učinil až opožděně přípisem ze dne 10. 1. 2022), na jeho případné nečinnosti (a řádném vyčerpání prostředků ochrany) nemohl nedostatek prokázání řádného zmocnění ničeho změnit. V průběhu nynějšího soudního řízení nadto došlo i k formálnímu zhojení nedostatku zmocnění, a to předložením nové plné moci žalobce pro OPU, jež výslovně pokrývá i řízení o mezinárodní ochraně. Tato plná moc byla žalovanému doručena dne 14. 3. 2022, přičemž ani on, ani nadřízený orgán (ministr vnitra) na doplnění plné moci ve vztahu k dřívějším podáním OPU dosud nijak nereagovali. Soud připomíná, že k bezvýslednému vyčerpání prostředku ochrany dojde i tehdy, pokud nadřízený správní orgán o žádosti nerozhodne, přičemž vzhledem ke skutečnosti, že správní řád výslovně nestanoví lhůtu pro vydání rozhodnutí ve věci žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti, je třeba vycházet z § 71 odst. 3 správního řádu a tam stanovené obecné třicetidenní lhůty (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2020, č. j. 1 Azs 200/2020 - 31, č. 4086/2020 Sb. NSS). Tuto lhůtu lze mít za bezvýsledně uplynulou.

14. O žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci s takovým postupem výslovně souhlasili. Soud rovněž neshledal důvod ve věci provádět dokazování, jelikož samotný průběh věci je zřejmý z podání obou stran (základní momenty případu nejsou mezi nimi sporné) a podává se též z obsahu předloženého správního spisu.
15. Z § 79 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že ochrany proti nečinnosti se lze úspěšně domáhat tehdy, jestliže správní orgán nevydal rozhodnutí ve věci samé nebo nevydal osvědčení, přičemž tak neučinil přesto, že k jeho vydání byl povinen. V projednávané věci není sporu o tom, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu, o níž již bylo jednou rozhodnuto, avšak v důsledku zrušení správního rozhodnutí zdejší soudem (rozsudek ze dne 25. 1. 2021, č. j. 16 Az 51/2020 - 50) a odmítnutí kasační stížnosti žalovaného pro nepřijatelnost byla věc žalovanému vrácena zpět a o žádosti žalobce je tedy opět vedeno správní řízení, jež musí vyústit vydáním rozhodnutí.
16. Pro posouzení důvodnosti žaloby (jestli je žalovaný nečinný) je tedy rozhodné, v jaké lhůtě měl žalovaný své rozhodnutí vydat a od jakého okamžiku je nutné lhůtu počítat.
17. Soud vyšel z následující rozhodné právní úpravy.
18. Podle § 27 odst. 1 platí, že „(r)ozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, nestanoví-li tento zákon jinak, vydá ministerstvo bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 6 měsíců ode dne, kdy byly poskytnuty údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nebo ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí soudu o zrušení rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany a o vrácení k novému projednání.“
19. Podle odstavce druhého lze tuto lhůtu pro vydání rozhodnutí prodloužit až o 9 měsíců, pokud a) jde o případy věcně nebo právně složité, b) je současně podán velký počet žádostí o udělení mezinárodní ochrany, nebo c) žadatel o udělení mezinárodní ochrany neplní povinnosti podle tohoto zákona, a proto nelze rozhodnout ve lhůtě podle odstavce 1. Odstavec třetí pak doplňuje, že pokud je to nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

důvodné pochybnosti, lze výjimečně prodloužit lhůtu podle odstavce 2 až o 3 měsíce. O prodloužení lhůty žalovaný žadatele (4) písemně vyrozumí a odůvodní takový postup (§ 27 odst. 4).

20. V souladu s § 27 odst. 7 pak platí, že pokud „*soud rozhoduje nebo již rozhodl o přípustnosti vydání žadatele o udělení mezinárodní ochrany anebo o předání žadatele o udělení mezinárodní ochrany podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do cizího státu podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci, vyřídí ministerstvo věc přednostně. Rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany vydá ministerstvo bez zbytečného odkladu, nejpozději do 60 dnů ode dne zahájení řízení. Soud, státní zástupce, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo zahraničních věcí jsou povinni poskytnout ministerstvu nezbytnou součinnost.*“ (pozn. zvýraznění doplněno).
21. Pokud jde o určení délky lhůty k vydání rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu v této věci, nemůže být sporu o tom, že s žalobcem bylo vedeno extradiční řízení, jež skončilo pravomocným rozhodnutím trestních soudů o přípustnosti jeho vydání na Ukrajinu. To se podává z obou rozhodnutí trestních soudů, jež byla citovaná výše a jež jsou součástí správního spisu.
22. Vzhledem k tomu se ve věci neuplatní obecná lhůta k vydání rozhodnutí o žádosti dle § 27 odst. 1 zákona o azylu, ani úprava jejího prodloužení dle § 27 odst. 2 a 3 téhož zákona. Pro tyto případy totiž zákon o azylu v § 27 odst. 7 stanoví zvláštní lhůtu, jež explicitně míří na situace, kdy trestní soud o přípustnosti vydání žadatele do jiného státu rozhoduje nebo již rozhodl. Zákon zároveň nepředpokládá žádnou výjimku či možnost prodloužení lhůty – žalovaný byl tedy povinen rozhodnout ve věci bezodkladně, jinak ve lhůtě 60 dnů ode dne zahájení řízení, resp. vrácení věci k dalšímu řízení.
23. V tomto ohledu sice na rozdíl od odstavce prvního zákon výslovně nepočítá s možností zrušení rozhodnutí a vrácení věci správním soudem a neupravuje tak počátek běhu lhůty pro tyto případy, nicméně opačný závěr, tj. „překlopení“ počítání lhůt do standardního režimu dle § 27 odst. 1 a 2, by popíral smysl existence zvláštní lhůty. Z důvodové zprávy k novele zákona o azylu č. 427/2010 Sb. (zvláštní část, bod 28) se podává, že lhůta 60 dnů byla přijata vzhledem k dlouhodobě přetrvávajícím praktickým problémům, které nastávají v případech střetu řízení ve věci mezinárodní ochrany s řízením extradičním. Směřuje k tomu, aby řízení o udělení mezinárodní ochrany proběhlo co nejrychleji a při neshledání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany mohlo tak být vydání či předání realizováno. Pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany se žalovanému stanovuje maximální lhůta 60 dní, nicméně rozhodnutí je povinen vydat bezodkladně. V důvodové zprávě k pozdější novele, jíž bylo do zákona vloženo současné znění odstavce 1 a jíž došlo k přečíslování dalších odstavců § 27 (zákon č. 314/2015 Sb.), pak bylo uvedeno, že cílem tohoto ustanovení je jednak zachovat právo cizince na posouzení jeho žádosti o ochranu, ale i nutnost „neblokovat“ jiná řízení, která mají rozsáhlé důsledky, např. pokud jde o délku zbavení osobní svobody v důsledku „extradičního“ řízení.
24. Z obou citovaných dokumentů je zřejmé, jaký důraz přikládá zákonodárce délce řízení v případě souběhu azylového a extradičního řízení. Zákonodárce přitom akcentuje nejen zájem na rychlosti realizace vydání či předání žadatele, ale i důsledky, jež má délka řízení na žadatele samotného. Z těchto podkladů nelze současně dovodit, že by snad měla být po zrušení rozhodnutí správním soudem najednou aplikována standardní lhůta 6 měsíců ve smyslu § 27 odst. 1 zákona o azylu. Na postavení žadatele ve vztahu k řízení o jeho vydání

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

či předání, resp. na tom, že může být zadržován v předběžné či vydávací (předávací) vazbě, totiž zrušení rozhodnutí žalovaného ze strany správních soudů nic nemění – jinými slovy stále trvá stejně silný zájem na rychlosti vydání řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Bylo by ostatně absurdní, aby zákonodárce stanovil zvláštní lhůtu 60 dnů pro žalovaného a následně i správní soudy (srov. § 32 odst. 4 zákona o azylu), přičemž by na ni však po případném zrušení správního rozhodnutí zcela rezignoval a fakticky tak umožnil vést řízení o mezinárodní ochraně až po dobu dalších 18 měsíců.

25. Jediný rozumný výklad, který odpovídá smyslu a účelu předmětného ustanovení a významu rychlého rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu v případě souběhu s extradičním řízením, je proto takový, že zvláštní lhůta 60 dnů se uplatní i v případě zrušení rozhodnutí a vrácení věci soudem – v takovém případě poběží tato lhůta znovu, jako by opět došlo k zahájení řízení. Tento výklad též nejlépe konvenuje požadavkům procedurální směrnice, která v čl. 31 odst. 2 jako základní princip stanoví, aby bylo řízení o žádosti skončeno co nejdříve, a také obecným zásadám správního řízení i ústavním principům (srov. § 6 odst. 1 správního řádu, resp. čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). To pak zvláště s přihlédnutím k pravidelnému omezení osobní svobody žadatele v extradičním řízení (čl. 8 Listiny základních práv a svobod, resp. čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy na ochranu lidských práv a základních svobod). V této souvislosti pak jistě mají svou relevanci též závěry ESLP v nedávném rozsudku ve věci *Komissarov proti České republice*, v němž soud označil délku vazby žadatele o mezinárodní ochranu za nepřiměřenou zejména právě kvůli překročení zákonem stanovených lhůt. ESLP přitom obecně akcentoval význam lhůt a v bodě 51 pak jasně zdůraznil, že striktní lhůty pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu představovaly v projednávané věci (kdy byl žadatel obdobně jako žalobce v nyní projednávaném případě držen po dlouhou dobu ve vydávací vazbě) významnou záruku proti svévoli státních orgánů. To proto jen dále podporuje názor zdejšího soudu, že v řízení bylo namíste znovu rozhodnout bezodkladně, nejpozději do 60 dnů, tj. aplikovat lhůtu předpokládanou § 27 odst. 7 zákona o azylu. Žalovaný koneckonců ve svých vyjádřeních vůči soudu nevznesl žádné argumenty, proč by měla být aplikována standardní lhůta šesti měsíců s možností prodloužení dle § 27 odst. 1 a 2 zákona o azylu.
26. Pokud jde o určení počátku běhu lhůty k vydání rozhodnutí, žalobce ve své žalobě za počátek lhůty označil okamžik právní moci usnesení Nejvyššího správního soudu, kterým byla odmítnuta kasační stížnost žalovaného (jež měla, stejně jako žaloba, odkladný účinek ve smyslu § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu ve znění do 1. 8. 2021). Jakkoli citované ustanovení výslovně neupravuje počátek lhůty v případě zrušení rozhodnutí správním soudem, je třeba se s tímto náhledem ztotožnit. Skutečnost, že lhůtu k vydání rozhodnutí je nutné počítat právě od právní moci zrušovacího rozhodnutí, přestože správní orgán nezahajuje nové správní řízení, ale pokračuje v řízení již zahájeném, vyplývá analogicky z § 27 odst. 1 zákona o azylu a odpovídá též ustálené judikatuře správních soudů (obecně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 5 Ans 6/2009 - 82, konkrétněji pak rozsudek téhož soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Ans 14/2012 - 35).
27. Ze správního spisu vyplývá, že zrušovací rozhodnutí zdejšího soudu ve spojení s odmítavým usnesením Nejvyššího správního soudu nabylo právní moci (začalo vyvolávat právní účinky) dne 28. 6. 2021. Od tohoto okamžiku byl žalovaný povinen činit veškeré potřebné úkony směřující k vydání rozhodnutí a řídit se závazným právním názorem zdejšího soudu ve zrušujícím rozsudku. Z toho pak dále vyplývá, že žalovaný byl povinen Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

ve věci vydat rozhodnutí o žalobcově žádosti nejpozději do 27. 8. 2021. Jelikož k tomu nedošlo, žalovaný je ve věci nečinný.

28. Soud nepřehlédl, že se ve správním spise nachází sdělení žalovaného ze dne 28. 12. 2021, jímž byl žalobce vyrozuměn o prodloužení lhůty k vyřízení žádosti ve smyslu § 27 odst. 2 zákona o azylu o 3 měsíce (do 28. 3. 2022) a dále sdělení ze dne 10. 3. 2022, kterým byl vyrozuměn o prodloužení lhůty o další 3 měsíce (do 28. 6. 2022). Tato sdělení ovšem nemají z výše uvedených důvodů ve věci žádný význam, jen dokládají, že žalovaný nejspíše vycházel z nesprávného právního názoru, že se po zrušení jeho původního rozhodnutí uplatní standardní lhůta šesti měsíců dle § 27 odst. 1 zákona o azylu, jíž je možné dále ještě prodloužit. S tímto názorem se soud nemůže ztotožnit.
29. Na závěrech soudu nemůže nic změnit ani tvrzení žalovaného, že není nečinný, protože ve věci bylo potřeba shromáždit další podklady. Soud k tomu předesílá, že § 27 odst. 7 zákona o azylu na rozdíl od odstavce prvního počátek běhu lhůty žádným způsobem neváže na okamžik shromáždění podkladů; stejně tak nijak neupravuje stavění či prodloužení lhůty v případě potřeby dalšího shromažďování podkladů. Nadto, i kdyby snad soud připustil, že v určitých případech je nutné (např. i v důsledku závazného právního názoru soudu) obstarat další podklady, zákon o azylu předpokládá, že žalovaný řízení přeruší, ať už z důvodu odstranění vad žádosti, případně nejisté situace v zemi původu [§ 26 odst. 1 písm. a) a c)].
30. K ničemu takovému ovšem ve věci po zrušení původního rozhodnutí správním soudem nedošlo [v případě přerušení řízení dle písm. c) navíc zákon v § 26 odst. 3 jasně stanoví, že běh lhůty se nestaví]. Ze správního spisu je pak zřejmé, že žalovaný žádné podklady dlouho neshromažďoval ani mimo režim přerušení řízení (a ani žalobce k jejich předložení nevyzýval). Ve věci zůstal zcela pasivní. Jediné ve spise založené podklady byly předloženy z iniciativy žalobce dne 29. 7. 2021 a 4. 10. 2021 a teprve až dne 23. 2. 2022, tj. až 6 měsíců od doby, kdy uplynula lhůta k vydání rozhodnutí ve věci a až po podání nečinnostní žaloby, žalovaný předvolal žalobce k pohovoru (výslechu).
31. Žalovaný tak však učinil v situaci, kdy lhůta k vydání rozhodnutí dávno uplynula. Případná pozdější aktivita žalovaného tak nemůže na jeho nečinnosti ničeho změnit – jednou uplynulou lhůtu nelze prodloužit a z povahy věci nelze ani zpětně přerušit její běh (nehledě na to, že § 27 odst. 7 nic z toho ani neumožňuje). Podle ustálené judikatury ostatně platí, že v případě, kdy je správní řízení přerušeno až poté, kdy lhůta pro vydání rozhodnutí již uplynula, nemá toto následné přerušení za následek obnovení lhůty (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2013, čj. 5 Ans 4/2012-20, č. 2871/2013 Sb. NSS). Tím spíše nemůže mít takový dopad ani jiný obdobný postup správního orgánu, vedoucí k obstarávání dalších podkladů. Pakliže navíc žalovaný nezbytnost obstarání dalších podkladů nyní odůvodňuje i změnou situace v zemi původu v důsledku ruské invaze na Ukrajinu, činí tak nově a s dlouhým odstupem od okamžiku, kdy mu uplynula lhůta k vydání rozhodnutí. Tato argumentace tak nijak neodůvodňuje a neomlouvá dřívější úplnou pasivitu žalovaného, přičemž již ta založila v souladu s dříve uvedeným jeho nezákonnou nečinnost. Kromě toho lze přisvědčit žalobci, že vzhledem k povaze a rozsahu válečného konfliktu (jedná se o největší evropský konflikt od druhé světové války) a jeho závažnému dopadu i na civilní obyvatelstvo je otázkou, co přesně je nutné v tomto ohledu v řízení aktuálně detailněji zjišťovat (čímž soud nutně nezpochybnuje případnou složitost posouzení azylového důvodu spočívajícího v účelovém vedení trestního řízení na Ukrajině).

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

32. Zcela bez významu je pak též skutečnost, že se žalobce nedostavil k výsledku, k němuž byl předvolán na den 3. 3. 2022. Soud zdůrazňuje, že do tohoto okamžiku se žalobce na délce řízení sám nijak nepodílel, naopak prostřednictvím svého zástupce v řízení předkládal další písemnosti, jež měly dokládat jeho tvrzení. Nelze také přehlížet, že do 21. 2. 2022 byl žalovanému „k dispozici“ ve Vazební věznici Pankrác, aniž by ovšem byl dříve vyslechnut. V situaci, kdy ve věci již dávno uplynula lhůta k vydání rozhodnutí, tedy nelze dovozovat, že by se na nečinnosti žalovaného nedostavením se k pohovoru podílel žalobce takovým způsobem, že by to mělo ovlivnit posouzení důvodnosti jeho žaloby.
33. Pro úplnost pak soud dodává, že v podání ze dne 9. 5. 2022 žalobce uvedl, že se k pohovoru dostavil a předložil k tomu i protokol o převzetí cestovního dokladu ze dne 3. 3. 2022. Tento se nachází i ve správním spise, společně s úředním záznamem, že se žalobce uvedeného dne nedostavil k pohovoru v čase 9:00 hod., ale až v 10:30 hod., kdy již odešel tlumočnický do ukrajinského jazyka, pročež nemohl být pohovor proveden. Předmětné podklady tak nutně nejsou ve vzájemném rozporu. Blíže se pak již ovšem soud touto skutečností nezabýval, jelikož nemohla na jeho závěrech ničeho změnit – přinejmenším z toho však vyplývá, že ani tomuto předvolání se žalobce zcela nevyhnul, dostavil se však se zpožděním.

IV. Závěr a náklady řízení

34. Soud tak s ohledem na vše výše uvedené na tomto místě shrnuje a uzavírá, že žalovaný byl ve věci nečinný, neboť o žádosti nerozhodl bezodkladně, nejpozději pak do 60 dnů od okamžiku právní moci rozhodnutí soudu o zrušení dřívějšího rozhodnutí a vrácení věci žalovanému. Proto soud žalovanému v souladu s § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil povinnost o žádosti žalobce rozhodnout, k čemuž mu stanovil lhůtu 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, kterou považuje za přiměřenou a zcela dostatečnou pro rozhodnutí, a to i vzhledem k již uplynulé době od okamžiku vrácení věci žalovanému, jakož i od okamžiku vypuknutí války na Ukrajině.
35. Pokud jde o výrok o náhradě nákladů řízení, žalobce, který měl ve věci úspěch, by měl dle § 60 odst. 1 s. ř. s., právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Žalobci ovšem žádné náklady nevznikly (od soudního poplatku byl ze zákona osvobozen, přičemž byl zastupován organizací, jíž nenáleží právo na odměnu za zastupování v soudním řízení správním).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. května 2022

Mgr. Martin Lachmann v. r.

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.